

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

P8_TA(2015)0473

Patenty i prawo do ochrony odmian roślin

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie patentów i praw do ochrony odmian roślin (2015/2981(RSP))

(2017/C 399/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie patentowania procesów o charakterze czysto biologicznym ⁽¹⁾,
  - uwzględniając dyrektywę 98/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 1998 r. w sprawie ochrony prawnej wynalazków biotechnologicznych ⁽²⁾, w szczególności jej art. 4, który stanowi, że nie udziela się patentów na produkty uzyskane w procesach o charakterze czysto biologicznym,
  - uwzględniając Konwencję o udzielaniu patentów europejskich z dnia 5 października 1973 r., w szczególności jej art. 53 lit. b),
  - uwzględniając decyzję Rozszerzonej Komisji Odwoławczej Europejskiego Urzędu Patentowego z dnia 25 marca 2015 r. w sprawach G2/12 (dotyczącej pomidorów) i G2/13 (dotyczącej brokułów),
  - uwzględniając przepisy wykonawcze Konwencji o udzielaniu patentów europejskich, zwłaszcza zawartą w nich zasadę 26, w której stwierdzono, że w przypadku europejskich zgłoszeń patentowych i patentów, których przedmiotem są wynalazki biotechnologiczne, stosuje się dyrektywę 98/44/WE jako uzupełniający środek interpretacji,
  - uwzględniając Międzynarodową konwencję o ochronie nowych odmian roślin z dnia 2 grudnia 1961 r. zmienioną w Genewie w dniu 10 listopada 1972 r., 23 października 1978 r. i 19 marca 1991 r. (zwaną dalej „konwencją UPOV”),
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin ⁽³⁾ (zwaną dalej „rozporządzeniem Rady (WE) nr 2100/94”), w szczególności jego art. 15 lit. c) i d),
  - uwzględniając Porozumienie Rady w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego z dnia 19 lutego 2013 r. ⁽⁴⁾ (zwaną dalej „Porozumieniem w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego”), w szczególności jego art. 27 lit. c),
  - uwzględniając Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS), w szczególności jego art. 27 ust. 3, który stanowi, że strony porozumienia mogą wyłączyć możliwość udzielania patentów na procesy o charakterze czysto biologicznym,
  - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dostęp do biologicznego materiału roślinnego obejmującego cechy roślin jest absolutnie niezbędny, by wspierać innowacyjność oraz tworzyć nowe odmiany w celu zagwarantowania bezpieczeństwa żywnościowego na świecie, przeciwdziałania zmianie klimatu i zapobiegania monopolom w sektorze hodowli roślin, a równocześnie zaoferowania większych szans MŚP;
- B. mając na uwadze, że prawa własności intelektualnej są istotne w celu ochrony zachęt gospodarczych do tworzenia nowych produktów roślinnych i uzyskiwania konkurencyjności;
- C. mając na uwadze, że patenty na produkty uzyskane w konwencjonalnej hodowli lub na materiał genetyczny niezbędny do konwencjonalnej hodowli mogą podważać wyłączenie zawarte w art. 53 lit. b) Konwencji o udzielaniu patentów europejskich i w art. 4 dyrektywy 98/44/WE;

⁽¹⁾ Dz.U. C 261 E z 10.9.2013, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 213 z 30.7.1998, s. 13.

⁽³⁾ Dz.U. L 227 z 1.9.1994, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 175 z 20.6.2013, s. 1.

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

- D. mając na uwadze, że należy wyłączyć możliwość udzielenia patentów na produkty uzyskane w procesach o charakterze czysto biologicznym, np. rośliny, nasiona, naturalne cechy i geny;
- E. mając na uwadze, że hodowla roślin to innowacyjny proces stosowany przez rolników i społeczności rolnicze, odkąd narodziło się rolnictwo, a nieopatentowane odmiany i metody hodowli mają duże znaczenie dla różnorodności genetycznej;
- F. mając jednak na uwadze, że dyrektywa 98/44/WE ustanawia przepisy dotyczące wynalazków biotechnologicznych, w szczególności inżynierii genetycznej, jednak – jak wskazano w motywie 52 i 53 tej dyrektywy – zamiarem prawodawcy nie było włączenie do zakresu dyrektywy możliwości udzielania patentów na produkty uzyskane w procesach o charakterze czysto biologicznym;
- G. mając na uwadze, że Europejski Urząd Patentowy nie podjął jeszcze decyzji w sprawie licznych zastosowań produktów uzyskanych w procesach o charakterze czysto biologicznym, w związku z czym powstaje pilna potrzeba wyjaśnienia zakresu i interpretacji dyrektywy 98/44/WE, w szczególności jej art. 4;
- H. mając na uwadze, że dyrektywa 98/44/WE wyraźnie uznaje swobodę wykorzystywania do celów doświadczalnych materiału objętego zakresem patentu, jak wynika z art. 12 ust. 3 lit. b) oraz art. 13 ust. 3 lit. b);
- I. mając na uwadze, że wyłączenie, o którym mowa w art. 27 lit. c) Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, będzie miało zastosowanie jedynie do patentów przyznanych w ramach jednolitego systemu ochrony patentowej i nie będzie automatycznie stosowane do patentów krajowych w UE, co spowoduje niespójność, jeżeli chodzi o możliwość hodowli z wykorzystaniem uzyskanego w procesach o charakterze czysto biologicznym materiału objętego zakresem patentu;
- J. mając na uwadze, że u podstaw międzynarodowego systemu ochrony odmian roślin opierającego się na konwencji UPOV z 1991 r. oraz unijnego systemu opierającego się na rozporządzeniu Rady (WE) nr 2100/94 leży zasada, że posiadacz prawa do ochrony odmiany rośliny nie może uniemożliwiać innym wykorzystywania chronionej rośliny do dalszej działalności hodowlanej;
1. wyraża zaniepokojenie z powodu faktu, że niedawna decyzja Rozszerzonej Komisji Odwoławczej Europejskiego Urzędu Patentowego w sprawach G2/12 (dotyczącej pomidorów) i G2/13 (dotyczącej brokułów) może doprowadzić do wzrostu liczby patentów udzielanych przez Europejski Urząd Patentowy w odniesieniu do naturalnych cech wprowadzanych do nowych odmian z wykorzystaniem procesów o charakterze czysto biologicznym, takich jak krzyżowanie i selekcja;
  2. wzywa Komisję, by w trybie pilnym wyjaśniła zakres i interpretację dyrektywy 98/44/WE, w szczególności jej art. 4, art. 12 ust. 3 lit. b) i art. 13 ust. 3 lit. b), w celu zapewnienia jasności prawa, jeśli chodzi o zakaz udzielania patentów na produkty uzyskane w procesach o charakterze czysto biologicznym, oraz w celu wyjaśnienia, że dozwolona jest hodowla z wykorzystaniem materiału biologicznego objętego zakresem patentu;
  3. wzywa Komisję do powiadomienia Europejskiego Urzędu Patentowego o przyszłym wyjaśnieniu możliwości udzielania patentów na produkty uzyskane w procesach o charakterze czysto biologicznym, by wyjaśnienie to można było stosować jako uzupełniający środek interpretacji;
  4. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia w Unii ochrony gwarantowanego dostępu do materiału uzyskanego w procesach o charakterze czysto biologicznym i wykorzystywania tego materiału w hodowli roślin, by – w stosownych przypadkach – nie dochodziło do kolizji z praktyką gwarantowania wyłączenia w odniesieniu do odmian roślin;
  5. apeluje do Komisji, by w kontekście wielostronnych rozmów na temat ujednoczenia prawa patentowego dążyła do wyłączenia możliwości udzielania patentów na procesy o charakterze czysto biologicznym;
  6. wzywa Komisję do przedłożenia sprawozdania w sprawie rozwoju i skutków prawa patentowego w dziedzinie biotechnologii i inżynierii genetycznej zgodnie z art. 16 lit. c) dyrektywy 98/44/WE oraz apelem Parlamentu zawartym w rezolucji z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie patentowania procesów o charakterze czysto biologicznym;
  7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Europejskiemu Urzędowi Patentowemu.
-